ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΜΕΔΙ

Ημερίδα

«Ασφάλεια στο δρόμο, ασφάλεια στη ζωή»

Αθήνα, 6 Απριλίου 2012

Ανάπτυξη Στρατηγικού Σχεδίου για τη βελτίωση της Οδικής Ασφάλειας στην Ελλάδα

Γ. Κανελλαΐδης, Καθηγητής ΕΜΠ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
Τομέας Μεταφορών & Συγκοινωνιακής Υποδομής

Προσέγγιση “Ασφαλούς Συστήματος” (1/2)

- Δεν είναι αποδεκτό σήμερα διεθνώς να σημειώνονται θάνατοι ή σοβαροί τραυματισμοί στην οδική κυκλοφορία.

- Η κύρια ευθύνη για την Οδική Ασφάλεια ανήκει στους αρμόδιους για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του Συστήματος της Οδικής Κυκλοφορίας. Οι υπεύθυνοι μηχανικοί για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των οδών, η βιομηχανία των οχημάτων, η Τροχαία και οι Πολιτικοί είναι υπεύθυνοι για την ασφάλεια του συστήματος.

- Οι χρήστες είναι υπεύθυνοι για την τήρηση των κανόνων οδικής κυκλοφορίας.

Προσέγγιση “Ασφαλούς Συστήματος” (2/2)

- Αντιμετώπιση των προβλημάτων οδικής ασφάλειας με συστημική προσέγγιση, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέρη του συστήματος της οδικής κυκλοφορίας είναι αλληλένδετα και αλληλοεπηρεάζονται.

- Απαιτείται η προσαρμογή του σχεδιασμού του συστήματος στους φυσικούς, αντιληπτικούς και γνωστικούς περιορισμούς και στις ανάγκες των χρηστών καθώς και η διαμόρφωση συγχωρητικού περιβάλλοντος και συγχωρητικής συμπεριφοράς στην κυκλοφορία.

Κυριότερες αδυναμίες στην αντιμετώπιση του προβλήματος των οδικών ατυχημάτων στην Ελλάδα

- Δεν έχει γίνει κατανοητό / αποδεκτό ότι η Οδική Ασφάλεια είναι επιστήμη.
- Χαμηλό επίπεδο Παιδείας Οδικής Ασφάλειας.
- Δεν εφαρμόζεται, **ουσιαστικά**, ο Στρατηγικός Σχεδιασμός για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.
- Δεν έχει δοθεί **προτεραιότητα** στην αντιμετώπιση των οδικών ατυχημάτων από την Πολιτεία και την Κοινωνία, **ανάλογη με τις σοβαρές απώλειες** σε νεκρούς και τραυματίες.
- **Αποτυχία στην ουσιαστική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών** και στην επίτευξη συναίνεσής τους. Κρίσιμος ο ρόλος των ΜΜΕ.
- Ασάφεια καθηκόντων και υπευθυνοτήτων στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.

Αριθμός νεκρών στα οδικά ατυχήματα ανά εκατομμύριο κατοίκων (ΕΕ27)

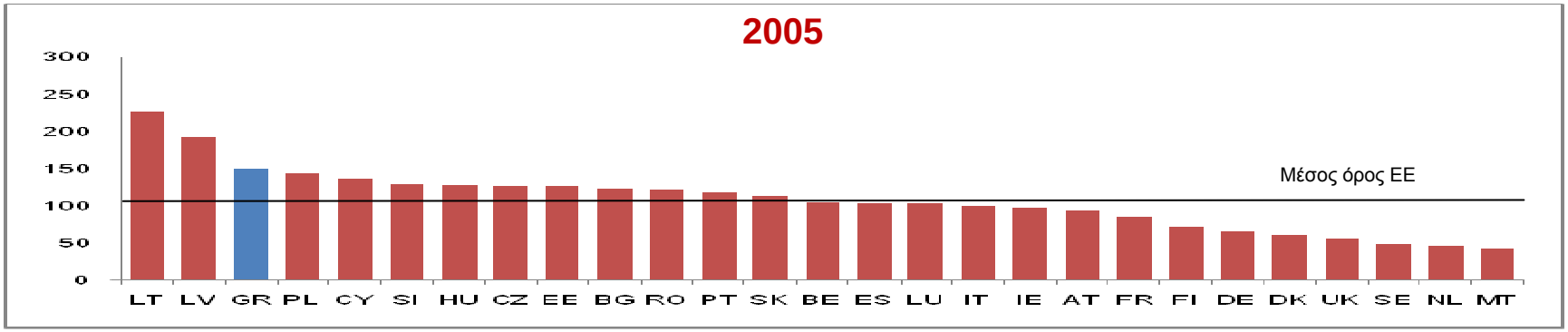

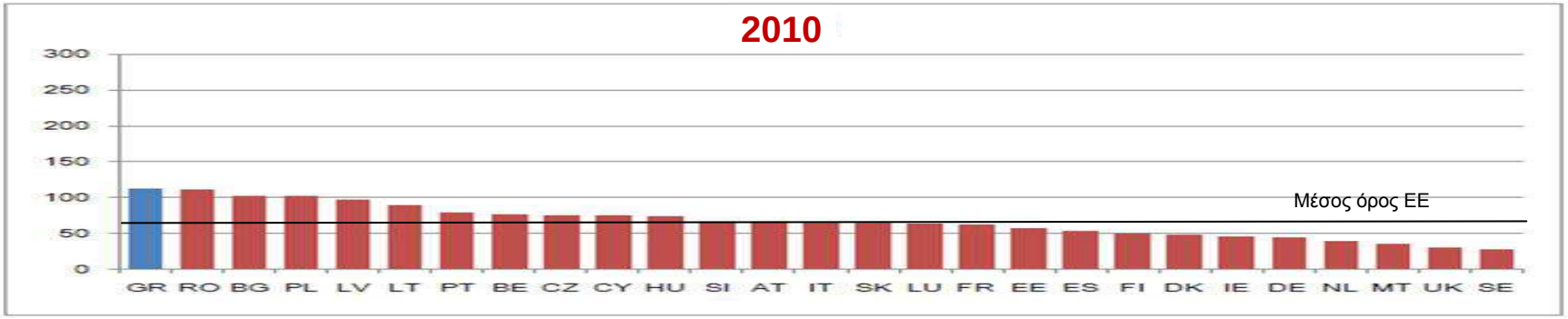

Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας, 2011-2020

- Ποσοτικός στόχος:

  Οι νεκροί στα οδικά ατυχήματα το έτος 2020, να είναι λιγότεροι από 640.

- Σκοπός του Στρατηγικού Σχεδίου είναι:

  η Ανάπτυξη Παιδείας Οδικής Ασφάλειας (Road Safety Culture)

Ενδιάμεσος στόχος για την πρώτη πενταετία:

οι νεκροί στα οδικά ατυχήματα το έτος 2015 να είναι λιγότεροι από 880.

Δομή Στρατηγικού Σχεδίου 2011-2020

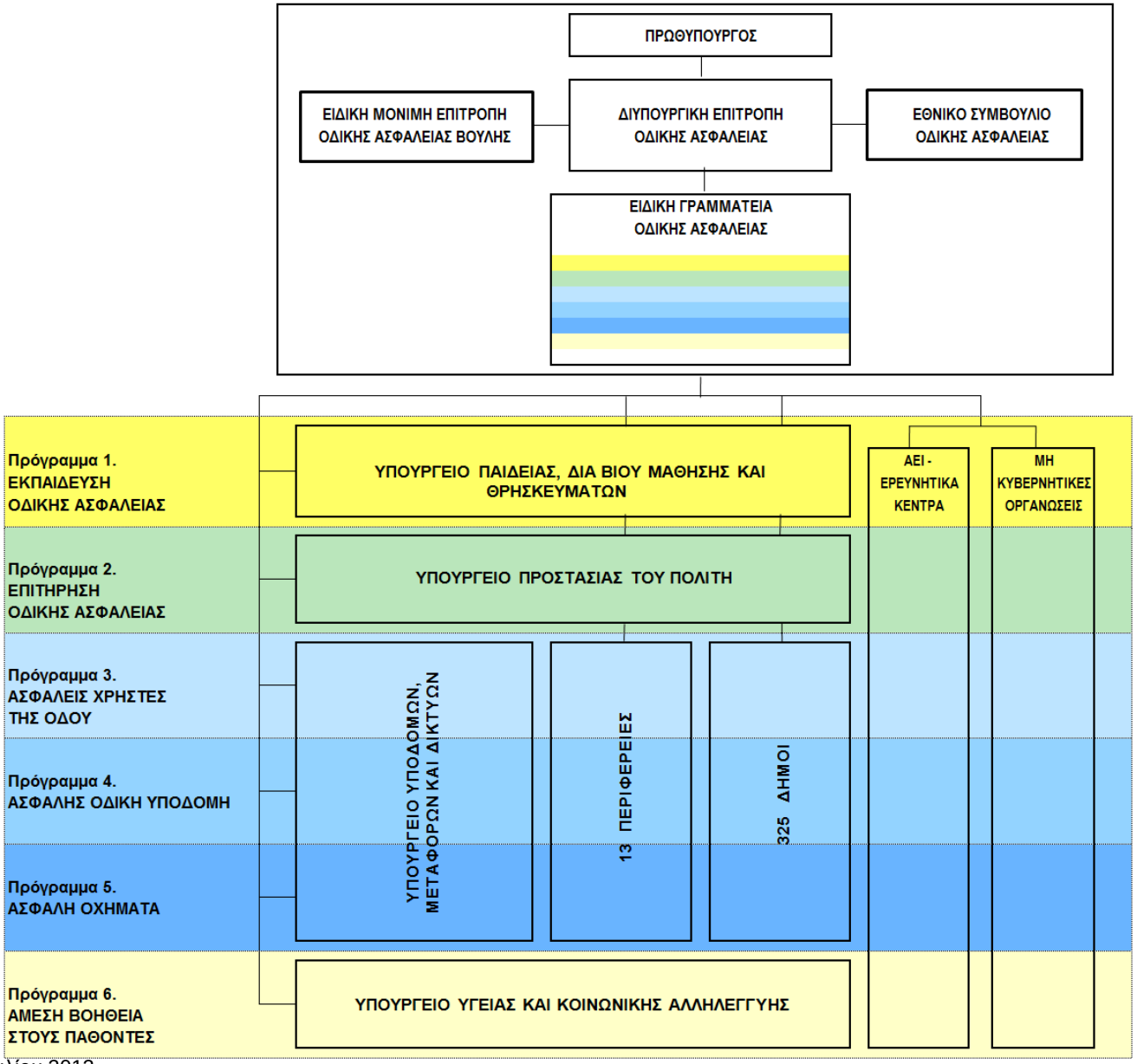

Παιδεία Οδικής Ασφάλειας

- Η Παιδεία Οδικής Ασφάλειας συνδέεται με θετική στάση για την οδική ασφάλεια και με απόρριψη των επικίνδυνων συμπεριφορών στην οδήγηση. Συνδέεται επίσης με την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος μέτρων οδικής ασφάλειας και με την αποδοχή τους από την Κοινωνία.

- Η παιδεία οδικής ασφάλειας αναφέρεται στην ουσιαστική καλλιέργεια της προσωπικότητας του ατόμου και στον τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς του. Στο πλαίσιο αυτό η οδική ασφάλεια πρέπει να αναδειχθεί σε αξία, να αναγνωρίζεται δηλαδή από ένα σύνολο ανθρώπων ως σημαντική για τους ίδιους και να αποτελέσει μέτρο αξιολόγησης προσώπων και συμπεριφοράς.

- Η έννοια της 'Παιδείας Οδικής Ασφάλειας' αναφέρεται στις αξίες, στις στάσεις και στις συμπεριφορές όχι μόνο των μεμονωμένων ατόμων αλλά και της οικογένειας, της κοινότητας, των μελών των δραστηριοποιούμενων οργανισμών και φορέων, των οργάνων λήψης απόφασης, των μελών του κοινοβουλίου και της Κυβέρνησης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πουθενά στο κείμενο δεν αναφέρεται: «Οδική Ασφάλεια» ή «Κυκλοφοριακή Αγωγή»

Πουθενά στο κείμενο δεν αναφέρεται: «Οδική Ασφάλεια» ή «Κυκλοφοριακή Αγωγή»

Διυπουργική Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας

Στις αρμοδιότητες της **Διυπουργικής Επιτροπής Οδικής Ασφάλειας** εντάσσονται:

- η διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για την οδική ασφάλεια και η εξέταση των σχετικών θεμάτων,
- η κατάρτιση σχετικών βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων Προγραμμάτων και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους,
- ο συντονισμός όλων των συναρμόδιων Υπηρεσιών για τη σωστή εφαρμογή των προγραμμάτων και μέτρων,
- η παρακολούθηση της εφαρμογής της εθνικής πολιτικής για την οδική ασφάλεια, η εποπτεία των επιμέρους δράσεων και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους,
- η διασφάλιση των απαιτούμενων πόρων για την υλοποίηση Προγραμμάτων οδικής ασφάλειας.

Πρόγραμμα «Ασφαλής Οδική Υποδομή» (1/2)

Αρχές για τη Βιώσιμη Οδική Ασφάλεια

- Μια μόνο καθοριστική λειτουργία σε κάθε οδό.
- Ομοιογένεια στη μάζα, στην ταχύτητα και στην κατεύθυνση.
- Προβλεψιμότητα της πορείας της οδού και της συμπεριφοράς των χρηστών της, μέσω αναγνωρίσιμου σχεδιασμού.
- Συγχωρητικό οδικό περιβάλλον και συγχωρητική συμπεριφορά των χρηστών της οδού.
- Οι χρήστες της οδού έχουν επίγνωση της κατάστασής τους και των δυνατοτήτων τους.

Πρόγραμμα «Ασφαλής Οδική Υποδομή» (2/2)

- Εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος για τη διαχείριση της ασφάλειας της οδικής υποδομής
- Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός προδιαγραφών και οδηγιών σχεδιασμού των οδών
- Σύστημα διαχείρισης ταχυτήτων
- Διαμόρφωση της οδικής υποδομής με συνεκτίμηση των αναγκών των ηλικιωμένων χρηστών
- Προγράμματα συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου
- Μητρώο Οδών

Πρόγραμμα «Ασφαλείς Χρήστες της Οδού»

- Σύστημα εκπαίδευσης και εξετάσεων για την άδεια οδήγησης νέων-αρχάριων οδηγών
- Εκπαίδευση εκπαιδευτών
- Θέματα ευαισθητοποίησης / εκπαίδευσης και ανανέωσης αδειών οδηγών μεγαλύτερης ηλικίας
- Έρευνα αιτιών ατυχημάτων

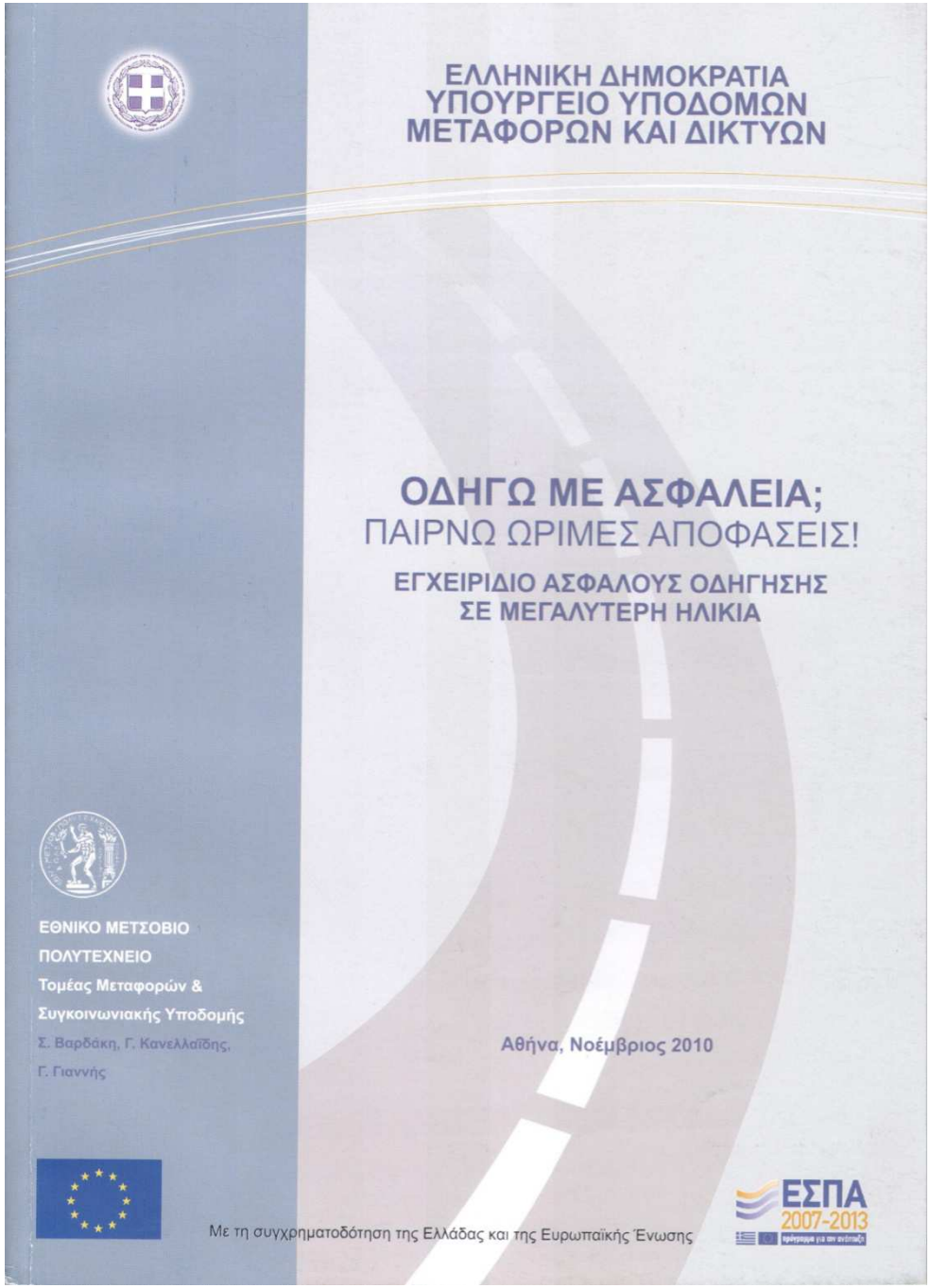
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΟΔΗΓΩ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ;
ΠΑΙΡΝΩ ΩΡΙΜΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ!
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ
ΣΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΗΛΙΚΙΑ
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
Τομέας Μεταφορών &
Συγκοινωνιακής Υποδομής
Σ. Βαρδάκη, Γ. Κανελλαΐδης,
Γ. Γιαννής
Αθήνα, Νοέμβριος 2010
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ
2007-2013

Πρόγραμμα «Ασφαλή Οχήματα»

- Αναβάθμιση του τεχνικού ελέγχου των οχημάτων
- Ειδικές ρυθμίσεις για τα βαρέα οχήματα
- Ειδικές ρυθμίσεις για τα σχολικά λεωφορεία
- Ευφυή συστήματα υποστήριξης των οδηγών

Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας»

- Περιεχόμενο και πλαίσιο ανάπτυξης της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας για παιδιά και νέους μέχρι 17 ετών
  - Προϋποθέσεις για την επιτυχία της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας
  - Θέματα πρακτικής εκπαίδευσης παιδιών
  - Επιμόρφωση εκπαιδευτικών
- Δραστηριότητες εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας σε συνεργασία με άλλα Υπουργεία
  - Δραστηριότητες εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας σε θέματα που σχετίζονται με άτομα με αναπηρίες
  - Δράσεις εκπαίδευσης στην οδική ασφάλεια στις Ένοπλες Δυνάμεις

Πρόγραμμα «Επιτήρηση της κυκλοφορίας για την οδική ασφάλεια»

- Οργάνωση της επιτήρησης της κυκλοφορίας για την οδική ασφάλεια
- Επιτήρηση της συμμόρφωσης με τους Κανόνες Οδικής Κυκλοφορίας
  - Συμμόρφωση με τα όρια ταχύτητας
  - Οδήγηση χωρίς την επήρεια αλκοόλ
  - Χρήση ζώνης ασφαλείας, κράνους και μέσων συγκράτησης των παιδιών
  - Μη χρήση κινητού τηλεφώνου κατά την οδήγηση
- Αναβάθμιση των υπηρεσιών της Πυροσβεστικής
- Παρακολούθηση της παραβατικότητας και των οδικών ατυχημάτων
  - Συστηματική καταγραφή παραβατικότητας
  - Βελτίωση καταγραφής των οδικών ατυχημάτων

Πρόγραμμα «Άμεση Βοήθεια στους Παθόντες»

- Μονάδες επέμβασης του Ε.Κ.Α.Β.
- Ειδικές Μονάδες Κέντρων Τραύματος
- Εκπαίδευση στις πρώτες βοήθειες
- Αποτελεσματική απόκριση εκτάκτου ανάγκης
- Ψυχολογική υποστήριξη για τα θύματα οδικών ατυχημάτων
- Συστηματική καταγραφή στατιστικών στοιχείων

Ομάδα Εργασίας

Το Στρατηγικό Σχέδιο για τη βελτίωση της Οδικής Ασφάλειας στην Ελλάδα, 2011-2020, αναπτύχθηκε από την ομάδα του Τομέα Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, η οποία αποτελείται από τους:

- Γεώργιο Κανελλαΐδη, Καθηγητή (Επιστημονικό Υπεύθυνο),

- Γιώργο Γιαννή, Αναπληρωτή Καθηγητή,

- Σοφία Βαρδάκη, Διδάκτορα, Ερευνήτρια,

- Αλεξάνδρα Λαΐου, Ερευνήτρια,

- Χρυσούλα Βούλγαρη, Ερευνήτρια,

σε συνεργασία και με την κα. Μάγδα Πιτσιάβα -Λατινοπούλου, Καθηγήτρια ΑΠΘ